



## PsittaScene Vol. 19 nr 4, november 2007

Översättning Bo Gerre/Dan Paulsen

[www.parrots.org](http://www.parrots.org)

[sweden@worldparrottrust.org](mailto:sweden@worldparrottrust.org)

INNEHÅLL	PS - translation
Från ordföranden	2 - 1
Mauritiusparakiten kommer tillbaka	3 - 2
En hyllning till Mike Reynolds	8 - 7
Berika livet för en papegoja i taget	10 - 8
Statusen för patagonienparakit	13 - 10
Nyheter om den blåstrupiga aran	16 - 12
Varmt tack till: Greenwood & Munn	18 - 14
PsittaNytt	19 - 15

### Vårt omslag

*Framsida:* En ensam mauritiusparakit (*Psittacula eques*), som inte längre är så ensam på ön Mauritius i Indiska oceanen (©) Jason Malham

*Baksida:* En hane av Meyers långvingepapegoja (*Poicephalus meyeri*) matar en hona som ligger på ägg. Du kan se fram emot en artikel om denna afrikanska art i nästa nummer av PsittaScene. (c) Steve Boyes

### Från ordföranden

Många tror att the World Parrot Trust är mycket större än vi är. Även om vi är stolta över att ha ett brett synsätt, så är det i realiteten endast en handfull av oss och vi är utspridda över jordklotet. Vi skrattar lite över post som är adresserad till ”redaktörens avdelning” eller ”personal kontoret” och ”inköpsansvarig” på grund av att vi alla lite till mans har alla dessa olika hattar på oss ibland. Michelle Cook har utgjort en viktig del av vårt lilla team under många år, genom att handha medlemsfrågor från vårt kontor i England. Hon har blivit väldigt omtyckt och det berörde oss alla när hon bestämde sig för att ta ledigt för att hjälpa sin familj i Wales tidigare i år. Det framstod snart som uppenbart att hon inte skulle ha möjlighet att återvända till oss inom en snar framtid och vi oroade oss för att hitta en ersättare som skulle vara lika kapabel och glad som Michelle. Med en viss tur så fann vi Diane Cottle. Hon kommer från Norfolk, via Spanien och för med sig många års av erfarenhet av bokföring och likartade ämnesområden. Michelle var snäll nog att återvända till Hayle och hjälpte Diane igång. För de av er som har haft förmånen av att brevväxla med Diane, så kommer ni att se att hon är snäll och väldigt kompetent. Vi är väldigt glada att kunna välkomna Diane till oss. Diane är inte den enda nya personen som sällat sig till oss i år. Vi mötte Steve Milpacher första gången som en motiverad WPT medlem under 1989. Under de senaste åren har det helt klart visat sig att han hade mer att bidra med än vad vi kunde föreställa oss. Efter att framgångsrikt ha strukturerat om WPT i Kanada så bildade Steve en grupp med frivilliga webdesigners för att bilda [www.birdsareforwatching.org](http://www.birdsareforwatching.org) - vår samarbetande websida om handeln med fåglar. Därefter åtog de sig den enorma uppgiften att bygga om vår existerande hemsida, den som nu har blivit

www.parrots.org . Steves skicklighet och bidrag är ovärderliga för vårt uppdrag och vi är glada att välkomna honom på heltid som vår Director of Business Development.

Då vår personal är så viktig för att göra fonden effektiv är det tråkigt att förlora duktiga och hängivna personer som Michelle, men vi har lyckligtvis både Diane och Steve med oss nu. Var snälla och instäm i vårt varma välkomnande för dem till the World Parrot Trust team.

Jamie Gilardi  
Director

## **Mauritiusparakiten kommer tillbaka** **Av Jason Malham**

Ljudet av fladdrande vingar avslöjar att mauritiusparakiter badar i det våta lövverket. Till en början är bara en eller två fåglar synliga. Men ju mer ögat vänjer sig vid deras enorma kamouflageförmåga så framträder fler och fler fåglar tills femton eller tjugo fåglar kan iakttas. Deras metod för att bada är ganska komisk att skåda – i en enda flytande rörelse så doppar de huvudet under spetsen på löven och låter på så sätt vattnet rinna ner över huvudet och nacken, sedan så trycker de bröst och mage ned mot lövverket och gnuggar sig emot löven medan de flaxar med vingarna samtidigt. Fåglarna arbetar sig systematiskt runt i topparna av utvalda buskiga och lövrika träd och blir igenom processen samtidigt nedsmutsade.

För inte så länge sedan var en sådan syn endast en dröm...

Gläntan är Plaine Lievre, för många känd som "Camp". Det är den största fältstationen bemannad av the Mauritian Wildlife Foundation och platsen för de första försöken att rädda mauritiusparakiten från utrotning. Camp är fortfarande den huvudsakliga platsen för arbetet med mauritiusparakiterna och har kommit att bli en integrerad del av den förundrande framgångssaga som utgörs av programmet för att rädda mauritiusparakiten, the Echo Parakeet Programme...

Sedan dessa första svåra år så har det noterats en enorm framgång för bevarandet av denna art. Just under detta år så har vi uppnått ett av våra större mål med tillkännagivandet av att mauritiusparakiten (*Psittacula eques*) har blivit nedlistad från kritiskt hotad (CE) till hotad (E)! Aldrig tidigare har en papegoja gått från att vara en av världens mest hotade fågelarter till att bli nedlistad till hotad – och detta under mindre än 10 år. Med den nuvarande uppskattad population om 330 fåglar, så har programmet passerat många människors förväntningar – även våra egna förväntningar. Denna framgång skedde verkligen inte över en natt. Det har varit möjligt på grund av åratals av hårt arbete utfört av många passionerade och hängivna människor.

Utan det lagarbete som utförts av fältpersonalen, personalen som ansvarar för handuppmatning och att släppa ut uppfödda ungar, kontorspersonal med flera så skulle inte denna framgång ha kunnat nås. Varje enskild person som har varit involverad i arbetet med mauritiusparakiterna under dessa år förtjänar en klapp på ryggen, och vi kan alla känna oss stolta över det som vi har utfört.

Men om vi lägger framgången åtsidan, mauritiusparakiten är fortfarande mycket hotad, det är viktigt att komma ihåg. Trehundratrettio fåglar är egentligen inte så särdeles många. Det senaste utbrottet av Psittacine Beak and Feather Disease (PBFD) bland populationen av mauritiusparakiter har kommit att bli en stor och komplicerande faktor i strävan att återuppygga artens antal. Sjukdomen har varit synlig i populationen sedan häcksäsongen 2004/2005 då fem eller sex utsläppta fåglar kunde observeras ha kliniska tecken på viruset. Att vaccinera populationen har numera hög prioritet i programmet.

Vi befinner oss i en unik situation vad avser forskning på sjukdomar. Åttio procent eller mer av fåglarna är individuellt märkta med färgade ringar. Vi vet också släktskapet bakåt på dessa fåglar och många kan studeras under lång tid. Vi har följt utvecklingen av PBFD sedan dess första utbrott. Det finns en lång lista med frågor som vi önskar få besvarade som:

- Hur stor del av populationen har drabbats av sjukdomen?
- Under hur lång tid har sjukdomen funnits i populationen?
- Är halsbandsparakiter en källa till eller en reservoar för viruset?

- Hur hög är dödligheten?
- Vad sker på längre sikt med de fåglar som överlever ett utbrott av sjukdomen?

En betydande komponent av denna forskning kommer att vara att testa populationen av halsbandsparakiter för förekomst av PBFV-virus. Vi siktar på att testa fler än 50 fåglar. I skrivande stund är vi inte säkra på vilken påverkan på längre sikt som viruset kommer att ha på mauritiusparakiten. Emellertid, vi lär mer och mer för varje säsong då vi får mer och mer testresultat och fortsätter vår långsiktiga observation av individer. Att kunna förse fåglarna med tillskottsfoder har utgjort en stor hjälp i vår strävan att övervaka på nära håll så många fåglar som möjligt. Mer än hälften av populationen tar nu tillskottsfoder och många fåglar kan ses dagligen. Trots att förekomsten av PBFV-virus i populationen av mauritiusparakiter kan ses som endast dåliga nyheter, så finns det något gott att notera. Det finns ett antal fåglar som har utvecklat gula fjädrar som sedan har försvunnit vid kommande ruggning. Hos huvuddelen av dessa fåglar har antikroppar mot viruset anträffats. Vi hade en hona som hade gula fjädrar och viss fjäderförstöring, och hon testade positivt mot aktivt virus. Ett år senare så hade hon återhämtat sig och ser nu helt normal ut. Så det förefaller i alla fall som att vissa fåglar, inkluderande vissa med helt utvecklad infektion, kan övervinna viruset. Detta är ju goda nyheter!

Efter att tidigare ha arbetat med ugglepapegojan eller kakapon (*Strigops habroptilus*) i Nya Zeeland, så anslöt jag till teamet som Programme Coordinator i augusti 2001. Då sa jag att OK jag arbetar här en säsong och sedan kommer jag att åka vidare... Och halvvägs genom den första säsongen så hade jag verkligen blivit biten av att arbeta med denna art.

Jag tänkte sedan "OK, jag kommer tillbaka även nästa säsong och sedan rör jag på mig igen". "Och så pågick det, Ja detta är min sista säsong, på riktigt..." "Sex år senare är jag fortfarande här. Men denna säsong 2007/2008, är min sista, och jag kommer att lämna med många fina minnen och känna mig glad över vad vi har lyckats åstadkomma under min tid här.

Jag anslöt mig till programmet vid en god tidpunkt, då många av de intensiva skötselteknikerna redan hade provats, åtgärder för att minska antalet råttor på ön hade satts in och procedurer för hur tillskottsutfordring skulle ske var väl utvecklade. Den första holken hade använts av en mauritiusparakit och åtgärder för att anpassa håligheter hade utvecklats med god effekt. Vidare så började ungar från tidigare häckningssäsongen nu nå fruktsam ålder. Vi drog nytta av allt detta och tillförde endast mindre förbättringar och under de kommande säsongerna så gick populationskurvan i stort sett rakt upp. Vi kunde upphöra med det oerhört arbetskrävande och intensiva skötselprogrammet av häckfåglarna efter 2004/2005 på grund av att det då fanns tillräckligt många fåglar som häckade och tillräckligt många ungar blev flygga för att tillförsäkra populationens fortlevnad. Under 2005/2006 så övergick denna del av programmet i en mycket mindre arbetskrävande skötselmodell. Detta hade varit ett mål satt att uppnås ungefär halvvägs i programmet men vi uppnådde det ca en säsong tidigare än planerat. Den mindre arbetskrävande modellen innefattar endast att vi fokuserar på att skydda häckplatser, erbjuda holkar och tillse att tillskottsfoder finns tillgängligt. Alla ägg och kullar av ungar lämnas intakta i bona. Ungar som inte växer normalt är inte längre räddade och det förekommer ingen handuppmatning med därpå följande frisläppning. Efter århundraden av skogsavverkning och övrig förstörelse av habitatet så återstår i dag endast 1,27 % av Mauritius ursprungliga inhemska skog. Den återstående skogen är ej av samma värde då den utsatts för tidigare skogsbruk och av införandet av exotiska plantor. Att skogen har ett lägre värde eller är degraderad, innebär för parakiterna två saker. En reduktion av antalet fruktbärande träd och en minskning av variationen av fruktbärande träd har inneburit att det under vissa år har varit matbrist under den period som ungarna har matats upp. I tillägg till detta så har den låga reproduktionstakten i skogen inneburit en minskning av antalet äldre träd som ju parakiterna är beroende av för att finna håligheter att häcka i.

Att mauritiusparakiternas bohålor utsätts för predation av trädlevande skeppsråttor (*Rattus rattus*) och krabbätande makaken (*Macaca fascicularis*) har haft en signifikant påverkan. Indiska beostarar (*Acridothores tristis*) äter ägg och ungar och tar på ett aggressivt sätt över boplatser. Den på ön införda halsbandsparakiten (*Psittacula krameri*) är mycket vanlig på Mauritius och antalet uppgår till över

30,000! Halsbandsparakiterna tävlar med mauritusparakiterna om boplatser och troligen även om mat. Halsbandsparakiter är potentiella bärare av PBFV-viruset och vi undersöker för närvarande relationen mellan förekomsten av viruset hos mauritusparakiten och det stora antalet förekommande halsbandsparakiter. Det finns olika problem som påverkar mauritusparakiten utifrån olika perspektiv och detta bidrog i förstone till den kraftiga populationsminskningen. Under senare delen av 1980-talet så blev det i högsta grad uppenbart för personer som projektledaren Carl Jones, att om ingenting gjordes omedelbart, så skulle arten utrotas inom kort. Bevarandeåtgärder för att rädda mauritusparakiten initierades av the Forestry Service & International Council for Bird Preservation under tidigt 1970-tal och dessa åtgärder intensifierades under 1987 av the Mauritian Wildlife Foundation (MWF) and the Mauritius Conservation Unit. Under bevarandeprogrammets tidiga dagar så fokuserades åtgärderna på att studera varför arten var så sällsynt och varför den inte hade framgång med häckningen. Från mitten av 1990-talet så intensifierades skötselåtgärderna och tekniker såsom dubbla kullar infördes. Under 1997 så ändrades fokus på skötselprogrammet till att inriktas på de stora problem som mauritusparakiten står inför. Initiala åtgärder innefattade skydd av boplatser (från predatorer, andra medtävlare om boplatser samt vädrets inverkan); manipulering av kullar av ägg och ungar i det vilda (lägga till och ta bort ungar); regelbundna undersökningar av aktiva bon och vägning av ungarna; metoder för att rädda sjuka eller underviktiga ungar; erbjuda tillskottsfoder; handuppmatning och återutsläppande av dessa ungar i det fria. Konstgjorda holkar provades, först med liten framgång. Men under säsongen 2000/2001 så var en fågel, Gabriella, den första fågeln som använde en konstgjord holk. Hon var för övrigt den första fågeln som frisläpptes för att häcka i det fria. Under det kommande året så häckade ytterligare fyra par i holkar. Under den perioden var holkarna enormt stora. De läckte och de var tunga och svåra att sätta upp. Under de kommande åren 2003-2005 så utvecklade vi en ny typ av holkdesign som var lätt, kompakt, vatten och ap säker och väldigt tilldragande för mauritusparakiten. Upp emot 20 st. holkar har placerats ut varje säsong sedan 2001-2002. Holkarna är placerade så att det är lätt att ta sig dit allt, för att underlätta vår skötsel.

Antalet häckande fåglar har ökat markant under de senaste åren då allt fler ungar når en ålder då de kan börja häcka. Under säsongen 2001/2002 så la 16 honor 40 ägg och 21 ungar blev flygga. Vi återutsatte utöver detta 18 st. fåglar i det fria denna säsong. Och snabbt går vi fram till säsongen 2006/2007 då vi inte vidtog några åtgärder alls, inga räddningar av ungar i bona, inga fosterungar, ingen handuppmatning eller återutläggning. Den säsongen var det 60 häckningsförsök av 57 st. honor (tre fåglar lade om efter att de hade förlorat sin första kull) med 160 lagda ägg och 72 ungar blev flygga! Det har skett en åtföljande ökning av användandet av holkar. Under 2007/2007 hade vi 65 holkar i fält och 41 användes av mauritusparakiter, i den bemärkelsen att ägg lades i holken.

En liten häckande population i fångenskap finns hos the Gerald Durrell Endemic Wildlife Sanctuary i Black River-by. När det gick som bäst så producerades 14 ungar under en säsong. Några av dessa ungar användes till att manipulera kullar ute i det fria, dvs. de lades ut i bon där det lagts sterila ägg. Men flertalet släpptes fria för att öka den totala populationen.

Allt medan populationen ökar så har det följaktligen även blivit en ökning av antalet kända häckningsförsök. Med ett minimum av skötsel (inga ungar har räddats eller handuppmatats) andelen bon som producerade åtminstone en flygg unge har varit relativt konstant (50-65 %) Emellertid, färre ungar blir nu flygga per bo, detta beroende på att de svaga ungar som tidigare skulle ha räddats och sedan matats upp för att återutläggas i bona senare, nu dör i bona. En mycket intressant bonus av detta minimala skötselprogrammet har varit att vissa par (alla utom ett har tagit tillskottsfoder) har lyckats att föda upp fler ungar än tidigare. Under de senaste två åren har vi haft flera par som har lyckats få tre ungar flygfärdiga. Förra säsongen hade vi ett exceptionellt par som lyckades få fyra friska flygga ungar. Det är troligen första gången på flera hundra år som detta har inträffat – detta sedan ankomsten av predatorer och det faktum att skogen började försvinna. Under de första åren så innefattade skötselplanen att kullar med mer än två ungar blev reducerade till två ungar så det fanns egentligen inte någon möjlighet för mer än två ungar att bli flygga, per bo. Säsongen 2004/2005 var vår sista säsong med en aktiv skötselplan. Det var en kulminering av i stort sett allting som vi kände till om manipulering av bo med innehåll och att maximera överlevnadschanserna för så många fertila ägg som möjligt.

Några av de tekniker som vi använde inkluderade:

- Tillföra vätska till uttorkade ungar under 24-48 timmar i handuppmatnings stationen innan de placerades ut i bon i det fria eller i bon i fångenskap
- Minska ner kullar från tre till två eller ett ägg eller unge
- Byte av ungar mellan olika bon för att tillse att ungarna var av likartad storlek
- Att ta in ägg, som utvecklades sämre än väntat, till handuppmatningsstationen för att de skulle kunna övervakas och vid behov få assistans genom kläckningen
- Placera porslinsägg under honor, som ruvade på infertila ägg eller ägg med andra brister, tills ungar som de kunde föda upp fanns tillgängliga

De tekniker som vi använde under denna period för att byta ut och växla ungar mellan bon och handuppmatningsstationen var enligt följande. Vi använde oss av Curfew kläckare (som WPT vänligen nog har försett oss) och i dessa höll vi ungar under mer än 6 timmar innan vi placerade ut dem i nya bon. Alla ungar som förflyttades gavs regelbundet uppvärmd Lactated Ringers lösning för att hålla dem väl hydrerade och uppvätskade. Att ta in små ungar i vår vård för att handmata dem för en tid var alltid en väldigt tillfredsställande uppgift för personalen. Att förflytta en unge till boet från uppmatningsstationen innebar ofta en besvärlig resväg, 2 timmar i jeep följt av en timma till fots till den mest avlägsna delen av the Black River Gorges för att komma fram till boet. Väl där så väntade vi tills honan kom ut ur boet och sedan placerade vi ungen, det nya tillskottet till hennes kull, inne i bohålan. Endast starka och friska ungar matades upp och vi var framgångsrika i, i stort sett, varje uppmatningsförsök. En enda gång som jag kommer ihåg, lyckades vi inte med att föra över en unge till ett bo för att accepteras av honan. Det rörde en hona som lagt två obefruktade ägg och var väl förbi sin normala ruvningsperiod (25) dagar, och hon hade förlorat sin lust till att ruva och värma ungen. Hon accepterade inte ungen. Lyckligtvis hade vi en annan hona att använda och det innebar bara att ungen fick åka runt i nationalparken på väg till sitt nya och slutliga hem. Den andra honan accepterade gladeligen sin nya unge. Etta v våra mål var att få så många flygga ungar som möjligt, ungar som slutligt matats upp av föräldrarna och handuppmatning för senare utplacering i vilda bon hjälpte till att uppnå detta mål.

Jag har alltför många fina minnen från de dagar då vi hade en intensiv skötselplan för att skriva om dem allesammans, men några historier kan ge er en uppfattning om det arbete som vi utförde under den tiden.

Zoe är en av mina favoriter bland mauritiusparakiterna. Hon är en utsläppt fågel och en av de fåglar som håller till runt platsen Camp. Hon har sin holk endast ca 20 meter från matningsstationen för tillskottsfoeder. Hon är en ganska kaxig fågel runt matningsstationen och skickar gladeligen iväg andra parakiter som kommer för att äta från "hennes" matplats.

Men med människor är hon underbar –mycket passiv och försiktig. En dag höll jag på att väga hennes ungar, ungar som endast var några dagar gamla. Vi väntar alltid tills honan har lämnat holken, vanligtvis för att bli matad av hanen, innan vi tar oss an ungar eller ägg. Jag hängde i min sele, framför holken, medan Zoe blev matad av sin hane Cassidy på grenarna endast några meter bort. Små parakitungar är normalt ganska högljudda och medan jag vägde den så kunde Zoe höra ungens ljud från min behållare som jag vägde den i. Hon var väldigt nyfiken och hoppade ned från grenen och upp på min axel. Min första tanke var att "Ojoj, hon kommer att bita mig i örat!"

Men jag gav ungen sin hälsokontroll medan Zoe satt kvar på min axel, där hon gjorde låga jamande ljud och tittade ner på ungen! Hon visade inga tecken på aggression eller upprördhet. Det var verkligen en fin stund för mig. Några av oss har fina minnen av den dag som några i gruppen begav sig till klyftan som vi kallar Styx. Vi namnger alla våra platser där parakiterna häckar. På plats upptäckte vi två döda ungar och ett ägg som var kallt och övergivet. En introducerad afrikansk landsnigel

(*Achatina spp*) hade tagit sig in i boet (8 m upp i ett träd) och strypt ungarna genom att kväva dem med sitt slem. Honan, Lagavulin, övergav boet. Vi trodde att det var kört för ägget men tog i alla fall det med oss det till handuppmatningsstationen, för säkerhets skull. Jag tog kuvösen från bilen och mötte

Anna och Shiva på huvudvägen som var närmast boplatsen. Anna berättade upphetsat om att ägget hade blivit lite varmare under tiden som de burit på det, för att möta mig, och att det var på väg att kläckas! Vilken överraskning! Vi körde under en timmes tid till byn vid Black River där vi sedan med förvåning såg hur Ryan, koordinatör för handuppmatningen, hjälpte ungen att kläckas under några minuters tid. Trots allt som skett så var ungen i fint skick.

Fyra år senare så häckar, Brimstone som vi kallar henne, för andra gången. Jag har alltid tyckt om att observera hanarna när de kommer in till boplatserna i ravinerna. När mauritiusparakiterna är unga går det ofta fyra timmar eller mer mellan matningarna som hanen utför på honan i boet. Ibland måste man vänta i flera timmar för att få tillgång till boet (när honan inte är där) och kunna väga ungarna. Så det var alltid med en känsla av befrielse när man hörde "wack...wack...wack..." (Min förmåga att härma hanarnas läte är inte så bra! Men det är lite av lätet från en anka, bara lite gällare i tonen) då hanen kommer till platsen. Men den bästa delen var att bara se på honom. Han kommer flygande i hög hastighet uppifrån höjden med vingarna bakåtfällda och utförande en spiralflygning i hög hastighet, ned till boet. Endast i sista stund så faller han ut vingarna och stjärten för att bromsa in och landa i grenverket. Jag älskar se fåglar flyga och det är alltid en tjusning i att få se en sådan bländande uppvisning i flygteknik.

De tekniker som vi använde för att återuppbygga antalet mauritiusparakiter kan överföras till hotade papegojor på andra platser. Det är därför ingen överraskning att personal som tidigare arbetat i projektet på Mauritius, har arbetat eller arbetar nu i projekt med, ugglepapegoja, Spix ara, Lears ara och några av de hotade karibiska amasonerna. Genom extensiv konsultation och med ett fritt utbyte av information mellan projekt, kan nya tekniker lättare utvecklas och förbättras. Medan arter som mauritiusparakiter kommer att behöva stödinsatser under lång tid framöver, utgör dock deras historia en framgång och en inspiration för andra.

Under en tid då fler och fler arter blir mer och mer sällsynta, så utgör detta ett uppmuntrande exempel som bryter trenden. Arbetat med att bevara mauritiusparakiten har varit en arbetsam process. Programmet skulle inte ha uppnått sin framgång utan stöd med medel och logistik. Vi är tacksamma över stödet från många supportere under åren. Speciellt tack till : the National Parks and Conservation Service of Mauritius, frivilliga som arbetat med the Mauritian Wildlife Foundation, the World Parrot Trust, Ireland Blyth Limited, Chester Zoo, Kaytee Products Inc., Durrell Wildlife Conservation Trust, Dr Andrew Greenwood och hans kollegor vid the International Zoo Veterinary Group, North of England Zoological Society, the Parrot Society och Loro Parque Fundación.

#### *Bildtext:*

För bara ett decennium sedan ansågs mauritiusparakiten vara en av världens mest sällsynta papegojor. Det var ett spännande ögonblick att se en ensam mauritiusparakit flyga över samma glänt.

“Achilles,” en mauritiusparakit med svår PBF.

Både symboliskt och häpnadsväckande, dessa åtta mauritiusparakiter representerar vad som kunde ha varit artens hela population för mindre än tjugo år sedan. I det vackra morgonljuset, utgör dessa en del av en flock om mer än 300 fåglar, tack vare framgången med the Echo Parakeet Programme.

Att återföra vätska hos en uttorkad och undernärd unge var ibland nödvändigt.

Bruket av tillskottsutfodring medförde bland annat i stora friska kullar, som inte skulle ha överlevt i naturen. Trots det så var denna kull om fyra ungar ändå en stor överraskning.

Att skydda naturliga bon, stödåtgärder för ungar och att erbjuda tillskottsfoder från foderautomater och holkar att häcka i har hjälpt arten att öka markant.

### *Citat:*

Aldrig tidigare har en papegoja gått från att vara en av världens mest sällsynta till att bli listad ned från en kritisk nivå – och detta på mindre än tio år.

### **Mauritiusparakiten**

- Är den sista av 4-7 psittacula-arter som en gång fanns på öarna i den västra delen av Indiska Oceanen. Numera påträffas den endast på Mauritius men de en gång i tiden levde de även på öarna Seychellerna, Reunion och Rodrigues.
- Den är mycket nära besläktad med den indiska halsbandsparakiten. Mauritiusparakiten är något större, mörkare grön, har rundare vingar och kortare, bredare stjärt.
- Häckar från augusti till januari. Den lägger vanligen en kull om 2-4 ägg och kläcker efter 22-23 dagar. Ungarna lämnar boet efter 50-70 dagar. Oftast blir en eller två ungar flygfärdiga ur lyckosamma (icke skötta) bon.

### **Återhämtning och "nedflyttning" av Mauritiusparakiten är en hyllning till Mike Reynolds minne och vision.**

**Av Carl G. Jones, Scientific Director, Mauritian Wildlife Foundation.**

När jag började arbeta med Mauritiusparakiten 1979, var den så hotad och dess problem tycktes så svårbemästrade, att naturvårdsorganisationer vägrade att bekosta dess bevarande. Jag fick upprepade gånger höra att arten inte gick att rädda. Under det tidiga 80-talet kände vi bara till 8-12 fåglar, av vilka endast två eller tre var honor. Populationen förökade sig mycket dåligt och under flertalet år blev inga ungar flygfärdiga. Läget var desperat.

Det var Mike Reynolds och World Parrot Trust, som kom till undsättning. Mike ansåg mauritiusparakiten vara en idealisk art för fonden att arbeta med, att fullfölja idealen för att bevara papegojor. Han sade till mig, att det var för sådana fall som dessa som World Parrot Trust hade bildats för att kunna hjälpa.

Mike och hans familj var inte enbart nöjda med att tillhandahålla pengar för att hjälpa till med bevarandearbetet, utan de var verkligen intresserade av arbetet. Han och Audrey besökte projektet för att få förstahandsintryck av hur projektet fungerade och hur fonden skulle kunna göra hjälpen effektivare. Deras son, Nick, kom ut för hjälpa till med fältarbetet och det gjorde också Kirsty and Dale från Paradise Park. De sände även ut Pete Halverson, som tillbringade många år med att arbeta i våra bevarandeprogram och under en tid ledde fältarbetet för mauritiusparakiten. När vi fick hälsoproblem med våra fåglar i fångenskap ordnade Mike, så att veterinären (och styrelseledamoten i WPT) Andrew Greenwood besökte oss som vår veterinärspecialist. Andrew inte bara redde ut våra veterinära problem utan hjälpte även till med att förbättra vår skötsel och handuppmatning. World Parrot Trust lämnade även visst stöd till Emma Ridgeway som analyserade många av de data vi samlade in om parakiterna.

En viktig läxa som vi har lärt oss är, att det finns inga genvägar när det gäller att rädda sådana arter som mauritiusparakiten,. Vi är tacksamma mot Mike Reynolds för visionen och engagemanget att börja och mot World Parrot trust för att det långsiktiga stödet fortsätter. Mauritiusparakiten nedflyttning på CITES-listan är en stor framgång under historien med att bevara papegojor och ger många läxor för framtiden.

### *Bildtext*

Mauritiusparakitens team 1997

*De som bidrager till detta nummers artikel är; David Woolcock, kurator vid Paradise Park, Cornwall, England och medlem av IAATE (The International Association of Avian Trainers and Educators) och Louise Pellow som är djurskötare vid Paradise Park.*

## **Berika livet för en papegoja i taget**

**Av David Woolcock och Louise Pellow**

Det sägs att "Variation är livets krydda" och hur sant är inte detta uttryck. Vi uppskattar alla den variation som finns i våra liv, inte sant? Så varför verkar då så många papegojägare tro att det är tillräckligt med en bur med mat och vattenskålar för att en papegoja skall vara tillfreds och road? Jag vet inte svaret på frågan men jag vet att ett berikat liv i form av stimulans kan utgöra en enorm kvalitetsskillnad för papegojorna i deras liv i fångenskap.

Det finns många utmärkta papegojleksaker på marknaden från en uppsjö av tillverkare. Det som de har gemensamt är att de är ganska dyra i inköp. Leksakerna kostar inte enbart en liten förmögenhet, utan priset innebär även att man inte köper leksaker lika ofta som man egentligen skulle vilja. Du kan alltså inte erbjuda det du vill, lika ofta som du skulle vilja. Vi har här vid Paradise Park, under många år, utvecklat och provat en mängd olika idéer för att berika livet för våra fåglar i fångenskap. Louise Pellow, en av våra mera erfarna djurskötare har över åren blivit en expert på att berika livet för papegojor. Hon misslyckas aldrig när det gäller att ta fram enkla, effektiva, billiga och roliga idéer för att berika livet för fåglarna. Men vad är det exakt vi försöker åstadkomma genom ett berikande?

**BERIKANDE KAN** reducera förekomsten av ett onormalt beteende som tamfåglar ibland uppvisar. Till exempel, fjäderplockning kan ofta reduceras eller till och med helt upphöra genom användandet av berikande saker och anordningar.

**BERIKANDE KAN** öka andelen naturligt eller vilt beteendemönster hos din fågel. Det bästa exemplet på detta är födosök. Istället för att som vanligt sätta in en skål mat om dagen så kan du försöka presentera maten på ett sätt som får fågeln att "jobba för maten" – precis som den skulle få göra i det fria.

**BERIKANDE KAN** hjälpa din fågel att använda den miljön den lever i på ett mer positivt sätt. En stor bur eller voljär är bra – om fågel använder det utrymme som den har. Du måste ge den en anledning till att gå ned på golvet genom att erbjuda ett område där den kan ta ett sandbad. Erbjud många, olika sittgrena, rep etc. för att ge fågeln en anledning till att utforska och använda mer av utrymmet i sin bur. Erbjud en mer avskild del om behov för detta skulle uppstå. Att din fågel endast ibland använder vissa delar av sitt utrymme betyder inte att de inte är av vikt för fågeln. Den bästa jämförelsen är den man kan göra med sin egen boendemiljö. Utan tvekan har du säkerligen ett vardagsrum, en matvrå, ett sovrum, ett kök och ett badrum åtminstone.

Men även om du troligen tillbringar mest tid i vardagsrummet och sovrummet så skulle du få problem om någon av någon anledning tog bort badrummet och köket bara för att du tillbringar minst tid just där.

**BERIKANDE KAN** också öka din tamfågels förmåga till att hantera utmanande situationer och vardagsstressen på ett mer normalt sätt. Ju bredare spektrum av erfarenheter och situationer som din fågel utsätts för, desto mindre är risken för att fågeln kommer att uppfatta nya situationer som skrämmande eller farliga.

Består berikande endast av leksaker och godbitar? Definitivt inte. Berikande kan indelas i fem olika kategorier:

Socialt berikande utgörs av direkt kontakt med människor - du, din familj och vänner – såväl som interagerande med andra fåglar och andra sällskapsdjur i ditt hem. Att tala om för hunden att den skall sitta eller att ta farväl med en kyss är typisk respons på en social omgivning. En annan form av berikande kan vara ickekontakt. Att lämna radion på när du är ute eller spela en DVD som till exempel PollyVision erbjuder ljud och visuell stimulans.

En annan form av berikande involverar motion av hjärnan eller av kroppen.



Försök stimulera fågelns intelligens genom att erbjuda den utmaningar som den måste övervinna. Göm mat i dess omgivning eller presentera maten på ett sådant sätt så att fågelns måste fatta beslut för att få tag på maten. Låt fågelns få jobba med kroppen genom att erbjuda mer flygutrymme eller fler/större områden till att utforska och klättra runt i.

Fysiskt berikande är relaterat till komplexiteten och storleken av bur eller miljö som din fågel lever i, i tillägg till de olika element som finns däri. Fysiskt berikande innefattar även saker som finns på utsidan av din fågels bur, som en leksak eller en godbit som endast kan nås genom att fågelns hänger i taket upp och ned.

Sensitivt berikande stimulerar sinnen – det kan vara ljud-, visuell, lukt-, känsel- eller smakstimulans. Ljudet av regn eller (dammsugaren) triggas ofta en fågel att bada. Synen av en rovfågels siluett kan skapa en alarmerande respons. Känslan i en trasdocka kan trigga din fågel att putsa den som den skulle ha putsat en partner i det fria.

Näringsberikande inkluderar inte enbart typen av mat som erbjuds utan även det sätt som den erbjuds på eller presenteras på. Prova att gömma en godbit i en tom och ren äggkartong. Att förstöra äggkartongens hölje är lite som att gnaga av bark på ett träd för att komma åt en riktigt smaklig munsbit i det fria. I stället för att ställa in mat en gång om dagen, vanligen på morgonen, prova istället att sätta in lite mat åt gången, kanske till och med i olika delar av huset om din fågel har tillgång till att vara ute ur burens i en säker miljö.

#### *Flera och olika val*

För att komma fram till vilken form av berikande du kan erbjuda din fågel så bör du först studera hur just den arten har det i det vilda. Använd böcker, tidningar, Internet ([www.parrots.org](http://www.parrots.org)) naturprogram, eller varför inte djurvårdare och andra papegojägare. Kanske är du så lyckligt lottad att du kan åka och se din egen papegojas artfränder i naturen?

Ställ dig frågor om de mest basala förhållanden som din art lever under i naturen och hur de har anpassat sig för att överleva. Vilken typ av habitat lever de i naturen? Vad äter de? Hur tillbringas de sina dagar? Är de anpassade till en speciell typ av föda eller ett sätt att leva? Hur mycket tid tillbringas de på marken? Svaren på sådana frågor kan ge dig vägledning till hur du skall anpassa din papegojas liv i fångenskap och hur du kan berika dess leverne. Var inte rädd för att experimentera och överge inte en idé för att du tror att ”min fågel vill ändå inte göra just det”. Du kan bli överraskad.

Det är också lätt att ge en och samma sak som stimulans för att “han tycker så mycket om just det” Samma typ av berikande dag efter dag blir snart rutin och förlorar sitt värde för fågelns. Varför inte skriva olika idéer om hur du kan berika din fågels liv i fångenskap på kort och slumpvis dra ett kort varje dag? Denna teknik kommer att hjälpa dig att variera.

#### *Säkerhet först!*

Många människor misstror leksaker för att de inte vet om de är säkra eller ej för fågelns. Vi rekommenderar alltid att om du är osäker, avstå. Var alltid försiktig. Det finns dock en mängd av säkra ”varje dag” sätt att berika din fågels vardagsliv.

När vi har föreläsningar om hur man kan utnyttja tekniken med att berika brukar Louis avsätta två timmar för att demonstrera de saker vi regelbundet använder.

Dessa föreläsningar har visat sig vara väldigt populära och vi har börjat ladda upp en del av detta på Internet. Detta format erbjuder oss möjlighet att tillföra uppdateringar på en regelbunden bas. För att besöka vår sida gå till: [www.parrottraining.org.uk](http://www.parrottraining.org.uk) och välj under berikande.

#### **SÄKRA VARJEDAG BERIKANDE SAKER**

Tomma toalettrullar

Äggkartonger av papp

Tuggsaker av skinn

Stora knappar (för mindre fåglar)

Torkad pasta i olika former

Pappersnäsdukar i olika färger  
Gamla träklädnypor, obs ingen metall  
Träpinnar  
Träskedar/spatlar  
Bläckfiskben  
Naturligt fiberrep/hampa  
Grenar från äpple, päron, sälj, bok, ek och andra ej giftiga trädslag som ej besprutats  
Plantor som nasturtiums, buddleja, fuchsia  
Leksaker för barn som är papegojsäkra

Listan över godbitar är ännu längre. Varför inte experimentera med färgad mat, naturliga smakämnen, pasta och risblandningar, olika bönor, ångade eller kokta grönsaker grodda sädesslag och bönor. Detta är bara en början – det finns många mer saker att prova. Var kreativ och ha skoj. Både ditt liv och livet för din tamfågel kommer att bli berikat.

#### *Bildtexter:*

Skramla gjord av toarulle.  
Överraskning i en äggkartong.  
Att ha en del att välja ifrån underlättar att göra dagen varierad för din tamfågel.  
En blåstrupad ara gör tallköttutmaningen.  
En större tuggbar gunga.  
Fyllda valnötsskal.

Citat. Någon sa ”Kuren för att vara uttråkad är nyfikenhet. Det finns ingen bot för nyfikenhet. Har du någon gång träffat en papegoja som inte är nyfiken?”

## **RESERVATETS STÄLLNING**

### **Papegojkoloni siktar på lagligt skydd**

**Av dr Juan F. Masello, biol., Mauricio Failla, Pablo Giovine och dr Petra Quillfeldt.**

Vi kommer fortfarande i håg vår första resa till El Cónдор. I oktober 1998 stannade vi vid tretiden på morgonen för att fylla på bränsle på en bensinstation längs National Route 3, den internationellt berömda väg, som genomkorsar Patagonien från norr till söder. En av de anställda på bensinstationen var märkbart uttråkad och sökte få igång ett samtal. Han frågade efter avsikten med vår resa och vi började prata om våra forskningsplaner för patagonienparakiterna. Han blev mycket förvånad och sade ungefär: ”varför vill ni studera dem? De är värdelösa ... De kan inte ens tala!” Detta var en vanlig inställning hos människor som vi mötte under våra två första säsonger på fältet i Patagonien. Ingen brydde sig om papegojorna. Ingen var medveten om de problem, som påverkade kolonin vid El Cónдор. Ingen kunde tänka sig dess enorma värde. Inte ens vi.

Under våra två första år var det inte många som var medvetna om Burrowing Parrot Project (BPP eller Proyecto Lora Barranquero på spanska) – vårt forsknings- och bevarandeprojekt för patagonienparakiter (*Cyanoliseus patagonus*) i nordöstra Patagonien, Argentina. Redan i begynnelsen började vi inse, att detta inte var en papegojkoloni vilken som helst – denna var alldeles speciell. Kolonin av patagonienparakiter i El Cónдор var världens största kända papegojkoloni med ett genomsnitt av 35 000 aktiva bon och den utbredd sig längs 12,5 km klippor, som vetter mot Sydatlanten.

Vi började berätta om fågelns historia för några lokala människor och kollegor. Bevakning av såväl lokal television och dagstidningar som CNN och ytterligare lokala media började byggas upp. Under 2003 begynte vi samarbeta med World Parrot Trust. En trängande angelägenhet var att finna vägar för att nå så många som möjligt av den lokala befolkningen. Under 2004 påbörjade vi ett utbildningsprogram om BPP och utvecklade en serie föredrag för barn i åldrarna mellan 8 och 12 i skolorna i Viedma, El Cónдор och San Javier (en stad och två byar i närheten av papegojkolonin). Nästan 700 barn nåddes vid detta

tillfälle och mer än 200 barn kom till kolonin för guidade besök. De erfarenheter som de gjorde hade visat sig vara så starka och levande, att vi beslöt fortsätta med föredragen i regionen. Dessa föredrag aktiverade de lokala barnen till en affischkampanj med fokus på de turister som besökte regionen. Också under 2004 och 2005 - med medel från World Parrot Trust (den största bidragsgivaren), Fundación Patagonia Natural (FPN) och Wild fauna Division of Rio Negro – sattes vägs skyltar, som gjorde reklam för papegojkolonin upp på de större vägarna i El Cóndor. Två av dessa skyltar leder allmänheten till kolonin och de andra två lämnar information om artens häckningsbiologi och karaktäristika för kolonin. Dessa vägs skyltar, som har ådragit sig regional och till och med nationell uppmärksamhet, utgör nu ett slags landmärken, som människor refererar till när de ger anvisningar till platser i El Cóndor! Även om andra vägs skyltar har fallit offer för klotter och skadegörelse, har papegojskyltarna inte gjort det. Vi vill tolka detta som om budskapet nått långt ner i den lokala befolkningen.

Även om vi ville utvidga föredragen till andra skolor, har en rad problem i skolorna och samhället gjort att denna ansträngning kommit i skymundan. Som ett alternativ har vi börjat söka efter sätt att nå barnen genom informella kanaler. Vi har diskuterat flera möjliga alternativ och beslutat att göra en broschyr om kolonin vid El Cóndor. Om barnen inte skulle få lov att lära sig om papegojkolonin och den omgivande naturen i skolan, då skulle vi försöka undervisa dem från bageriet, apoteket, storköpet, postkontoret och bensinstationen. Genom att arbeta med samma formgivare, som tidigare hade gjort vägmärkena, behöll vi ett enkelt och välbekant utförande – vi härjade vägs kyltarna, så att människor skulle associera båda media med ett budskap. Broschyerna innehåller grunddragen av patagonienparakitens häckningsbiologi, särdrag hos kolonin vid El Cóndor, dess hot och sätt att samarbeta med våra bevarandeansträngningar. Broschyren gjorde stor lycka! Vi distribuerade fler än 10 000 i närbelägna städer och viktiga lokala och regionala ekoturismsmål. Vi tror att ekoturism kan utgöra ett viktigt komplement för att ge kolonin ännu större värde och få stöd från fortfarande skeptiska lokala representanter för att skapa El Cóndors naturreservat.

Broschyerna har utförts så, att de även skulle kunna användas som affischer. Ytterligare 1 000 användes som affischer och sattes upp på universitetsområdet i Viedma och i skyltfönstren i 300 affärer, 8 hotell och 10 Internetkaféer i Viedma, El Cóndor och Carmen de Patagones. För en så liten stad som Viedma betydde detta nästan överallt.

Med den erfarenhet vi fått i fältarbetet 2005-6 och den feedback, som vi tagit emot från kollegor och allmänhet, har vi utarbetat en förbättrad andra version av broschyren under 2006. Tack vare ytterligare medel från WPT-Spain blev det även möjligt att göra en specialgjord affisch. En fantastisk bild från Bill Conway, en viktig anhängare till BPP, inspirerade oss. Under fältsäsongerna i september-oktober 2006 och december 2006-februari 2007 distribuerades totalt 8 000 broschyrer och 3 000 affischer på nytt i Viedma, El Cóndor, Carmen de Patagones, Puerto Madryn och Buenos Aires. Men denna gång utvidgade vi kampanjen till den övre dalen av floden Rio Negro, där det ekonomiska centret och de största städerna i regionen finns: Roca, Cipolletti och Neuquén.

Redan i slutet av 2003 började inställningen ändras. En taxichaufför från Viedma, en stad 30 km från papegojkolonin, frågade oss: ”Känner ni till det? Vi har här den största papegojkolonin i världen!” Och numera inser många värdet av denna koloni, de faror som hotat den och nödvändigheten av ett effektivt lagligt skydd. I december 2004 presenterade vi genom några lokala representanter ett lagförslag, som en gång godkänt kommer att utse kolonin vid El Cóndor till ett naturreservat i provinsen Rio Negro, i Patagonien, Argentina. Sedan dess har stödet för vårt förslag vuxit, till och med från den regionala pressen. I november 2006 publicerade den mest inflytelserika dagstidningen i regionen en artikel om nödvändigheten av skydd för kolonin och vikten av att vårt lagförslag godkändes – ett mycket lovande tecken.

Vad kommer 2007 att föra med sig? Kommer detta att bli det år då kolonin utses till naturreservat? Vi måste fortfarande arbeta hårt med de lokala representanterna för att nå överenskommelse om vårt lagförslag. Det kommer inte att bli lätt: det är val år i Argentina och politikerna har koncentrerat sig på andra ämnen. Men i vilket fall borde undervisningskampanjen fortsätta. Nu, när de flesta lokala media har

börjat förstå vårt budskap, försöker vi intensifiera vår närvaro i dagstidningar, radio, tv, Internet, etc. Detta arbete är på gång. Håll dig informerad om BPP genom PsittaScene, parrots.org och vår hemsida: <http://www.orn.mpg.de/masello>. Vi har stort behov era synpunkter och stöd.

#### *Bildtexter:*

I nordvästra Patagonien, Argentina, är den största papegojkolonin i världen hem för mer än 35 000 aktiva bon till patagonienparakiter

Genom att sprida insikt och kunskap om papegojkolonin genom broschyrer, affischer och besök på platsen, får en ny generation lära sig att skydda detta enastående naturliga underverk.

*Citat:* ”Känner ni till det? Vi har här den största papegojkolonin i världen!”

### **Nyheter från fältet ...**

#### **Svanesång i blåstrupeland**

#### **Ett utdrag från en papegojblogg för parrots.org**

**Av Toa Kyle**

Den 10 september 2007.

2007 års fältsäsong för blåstrupar (BTM<sup>1</sup>) är i full gång. Jag har precis avslutat informationen för vår nya fältkoordinator. Efter fyra säsonger i fält här i Bolivia flyttar jag vidare till andra projekt. Min ersättare är argentinare, Igor Berkunky (av ukrainsk härkomst, om ni undrar över hans namn). Han gjorde sitt doktorsarbete genom att studera blåpannade amasoner (*Amazona aestiva*) i argentinska Chaco under fem år och är idealiskt lämplig att ta tömmarna i BTM-projektet. Han har arbetat med över 130 bon och fältförhållandena i Chaco och det borde göra att arbetet i Llanos de Moxos (där blåstruparna finns) går lätt som en plätt. Temperaturen i Chaco kan nå upp till 45°C på middagen och vatten är så sällsynt, att fältarbetare måste använda begagnat badvatten till att diska i.

Den gångna månaden har gått åt till en snabbtur för att visa Igor så många blåstrupar (*Ara glaucogularis*) och boträd som möjligt på fältet och samtidigt presentera honom för viktiga kontaktpersoner och sköta den byråkratiska delen av saker och ting i stan. Augusti är vanligtvis en av årets torraste månader, när det gäller förhållandena på fältet, även om 2007 har visat sig vara ett undantag. Detta år kommer att gå till historien som ett El Niño-år, vilket i denna del av Bolivia betyder att det regnade mer än normalt. Huvudfloden i vårt studieområde, Mamoré, svämmade kraftigt över under mars och orsakade humanitära kriser i många befolkade områden och dödade tusentals kreatur, den huvudsakliga ekonomiska aktiviteten i området. Till och med under augusti var några områden fortfarande översvämmade, vilket gjorde det nödvändigt att använda hästar för att ta sig fram, något som man vanligen inte gör förrän i november.

Det är svårt att säga, hur översvämningarna kommer att påverka denna häckningssäsong. Å ena sidan borde ökad nederbörd kunna översättas till större fruktproduktion och således öka tillgången på föda för häckande blåstrupepar. Å den andra, verkar saker och ting ha gått mer snett jämfört med tidigare år. Det är till exempel inte vanligt att i augusti finna stora ungar till tornuggla i bohålor, som även används av aror senare under året. Denna gångna månad har vi påträffat två blåstrupebon upptagna av tornugglor men honorna hade endast nyligen börjat ruva. En större andel bohålor har också tagits över av afrikaniserade bin jämför med tidigare häckningssäsonger. Detta komplicerar vårt arbete, eftersom ett av målen för vårt projekt är att skaffa fram så många bohålor som möjligt till potentiella häckpar av blåstrupar. Det är svårt att säga om ökningen av bin och förseningen av tornugglornas häckning är ett resultat av den ökade nederbörden eller beror på andra faktorer men det kan leda till färre häckningsförsök av blåstrupar i år (försåvitt vi inte rensar ut bina på samma sätt vi gjorde med ett lyckat bo förra året). Den ljusa sidan av

---

<sup>1</sup> BTM: Blue-throated Macaw

alla dessa bekymmer med följderna av El Niño är, att vi redan har ett aktivt bo. Detta påbörjade ruvningen under första veckan av augusti, det tidigaste aktiva bo, som jag sett under fem säsonger i fält.

Det är alltid intressant att undersöka de många holkar, som vi satte upp förra säsongen. Flera av dem var upptagna av bin (plågoriset i min tillvaro förra månaden!) men några var fulla av ungar till Blackbellied Whistling Ducks (*Dendrocygna autumnalis*). En av dem tumlade till marken första gången jag öppnade sidoluckan på holken för att se vad som fanns inuti. Skadade den sig i fallet? Inte ett dugg. Dessa andungar är byggda för att klara ett sådant fall eftersom de ännu inte kan flyga när de lämnar boet. Härav uttrycket ”gummiankor”.

Höjdpunkten från fältet förra månaden var i 7 Islas-området. Det var vårt mest framgångsrika område under förra säsongen med tre ungar flygfärdiga sent i december. Naturligtvis var jag intresserad av att se, hur många ungar som hade överlevt till dags dato. Tidigt en morgon gick Carmen Silva, en volontär från förra året och som nu i år är en avlönad fältassistent, och jag ner till änden av en skogsö, då vi tvärstannade vid synen av flera blåstrupar i träden framför oss. Det var komiskt hur vi båda började räkna högt för oss själva: ”Fyra. Nej! Sex! Nej! Sju! Det är sju här!!!” Vi hade allredan sett fyra andra blåstrupar i andra områden samma morgon, så det fanns åtminstone 11 fåglar i omgivningarna. Ett litet under, när man tänker på hur sällsynta blåstrupar är. När jag undersökte linjemönster i ansiktena, vilka är unika för varje blåstrupig ara, kände jag igen två fåglar som det par, som hade fått två ungar på vingarna förra säsongen. Inte förvånande satt det två ungar ovanför dem. Jag blev så lycklig. Så långt hade de båda klarat sig.

Det är svårt att finna ord för hur jag kände mig, när jag såg dessa ungar. I grund och botten representerar de, vad vårt projekt går ut på, hopp för framtiden för denna art i naturen. Samtidigt, eftersom jag tillbringat fyra fältsäsonger med att arbeta med blåstrupar, kom många minnen, goda och dåliga, över mig medan jag betraktade dem denna morgon när de lekte och spelade pajas med varandra.

Eftersom jag lämnar projektet, kan man kanske förvänta att jag skulle reflektera över om min tid här i Bolivia spelat någon roll. Att uppleva en morgon som denna i 7 Islas är uppmuntrande på många nivåer. Enligt min åsikt har vi en lång väg kvar till dess blåstruparna helt har återhämtat sig men under min tid med detta projekt känner jag, att vi har identifierat många sidor av deras fortplantningsekologi, så att vi kan lyckas bättre med att hjälpa fler ungar ut i naturen varje säsong. Jag har delgivit Igor så mycket som möjligt av denna kunskap under den månad vi varit tillsammans och nu står och faller vårt projekt med honom. Av vad jag har sett under vår tid tillsammans är blåstruparnas framtid i goda händer. Det är han högst upp till höger, som kontrollerar ett möjligt BTM-bo.

Så vad är nästa uppdrag för mig? Senare denna månad ger jag mig iväg till Peru för att söka efter blåhuvade aror (*Primolius couloni*). Jag gjorde min avhandling i den peruanska regnskogen 1999 och 2000 och sanningen att säga har jag sedan dess aldrig sett en djungel så rik på djur och växter, som det fanns där. Det kommer att bli ett slags välkommen hem.

Blåhuvade aror är den minst studerade arn och det är händelsevis den enda arn, som återstår för mig att se i naturen. Det finns ett angeläget behov att få en bättre känsla av såväl hur arten är spridd som grundelementen av deras naturhistoria; vad de lever av, deras häckningsvanor, etc. Jag läste nyligen, att på grund av deras ovanlighet kostar de nästan USD 3 000 på svarta börsen i Peru, så jag är också nyfiken på att lära om fångstryck, om det alls är möjligt. Jag förväntar mig inte att kunna besvara alla dessa frågor med den relativt korta tid jag har för att kunna studera dem, men givet hur lite som är känt om dessa fåglar, kommer all information om dem jag kan samla in att vara till hjälp. Fotografiet till höger av blåhuvade aror togs vid en lerslänt i Peru av en kollega till mig, Luis Claudio Madrigo. Om gud vill skulle jag kunna ta sådana bilder som hans!

## **På god väg Från Igor i Bolivia**

Den 17 oktober, 2007

Endast en månad in i blåstruparnas häckningssäsong skrev Igor om goda nyheter. Vi är försiktigt optimistiska, eftersom vi under en kort tid har sett förhållandena ändra sig dramatiskt. Vi är fortfarande förtjusta över att rapportera, att blåstruparna har fått en tidig och lovande start denna säsong. Med ungar i 4 av 6 aktiva bon (de andra två med ägg) och alla kläckta ungar överlever hoppas vi ha flera goda nyheter att rapportera inom de närmaste månaderna.

## **Tack till WPT:s styrelseledamöter**

### **Andrew Greenwood, MA Vet MB FI Biol Dip ECAM MRCVS Styrelseledamot i WPT 1989 till 2007**

Under 1980-talet var det vanligt att kirurgiskt könsbestämma papegojor och den mycket skicklige unge veterinären ANDREW GREENWOOD brukade besöka Paradise Park för att utföra dessa procedurer. Det var fascinerande att hjälpa till och absolut nödvändigt att känna till huruvida fåglarna var honor eller hanar – särskilt när man hållit dem tillsammans i ”par” under många år för endast upptäcka att de i själva verket var två honor.

Mike Reynolds hade börjat tala om, hur han tyckte att det verkligen borde finnas en specialistorganisation för att hjälpa papegojorna – en som skulle skydda sällsynta arter i naturen och befrämja hög kvalitet för vård av fåglar i fångenskap. Det var under ett av Andrews besök, som han drogs in i detta område. Andrews vetenskapliga bakgrund och omfattande kunskaper om papegojors biologi och medicin passade idealiskt samman med Mikes entusiasm och bakgrund inom fågelhållning. Det skrevs historia och Andrew blev en av de grundarna av World Parrot Trust, när den bildades 1989. Det var strax därefter, som Mike träffade Carl Jones, och de talade om det förfärliga läget för mauritiusparakiten på Mauritius. Detta blev det första projekt som WPT kunde hjälpa till med. Andrew besökte ön och lämnade redan tidigt livsviktiga råd för den kvarvarande populationen om bara 8-12 fåglar. Denna baspopulation var avsedd att bli flera hundra individer inom ett decennium. Det intensiva bevarandeprojektet resulterade i en anmärkningsvärd omkastning av ödet, varvid arten degraderades från kritiskt hotad till hotad – en historia som vi berättar i detta nummer av PsittaScene.

Bland annat besökte Andrew Nya Zeeland för att se ugglepapegojan och Karibien för St. Vincentamasonen och använde sin och specialistgruppens klokhets, ”International Zoo Veterinary Group” ([www.wildlifevetsinternational.org](http://www.wildlifevetsinternational.org)) på de problem, som vardera arten stod inför. Vi är ytterst tacksamma för att Andrew fortsatte att ge av sin tid till World Parrot Trust som styrelsemedlem under häpnadsväckande sjutton år – till dess hans anseende som en ledande zooveterinär försåg honom med ett pressande tidschema som tar honom runt världen, och som ger honom föga tid att syssla med denna ytterligare uppgift.

Vi har fortfarande förmånen att kunna be honom om råd, när hans encyklopediska kunskaper om papegojor behövs.

Vi skulle vilja tacka honom för allt han gjort för papegojorna över hela världen.

### **Dr Charles Munn III Styrelsemedlem 1994 till 1997**

CHARLIE MUNN presenterade sig på telefon för Mike Reynolds en dag 1989 och de båda kom genast bra överens. Deras gemensamma tillgivenhet för papegojfamiljen och i synnerhet de blå arorna skapade omedelbart god kontakt.

Det första samtalet blev långt. Charlie hade läst ett tidigt nummer av PsittaScene och ville få veta mer om World Parrot Trust. Mike hade fått kännedom om "aramannens" arbete och var angelägen att få höra om det pionjärarbete i fält som han höll på med i Brasilien. Charlies insikter inom biologi, status och fördelning av många av Sydamerikas mest karaktäristiska fåglar som hyacintaran, Lears ara var grundade på hans stabila vetenskapliga forskning. Hans instinkt, att deras bevarande i sista ändan skulle vara beroende av att man skapade personliga kontakter med människor i lokalt viktiga områden var redan tydligt. Det dröjde inte länge förrän Mike frågade Charlie, om han ville dela med sig av sin expertis till World Parrot Trust genom att bli medlem av styrelsen.

Charlie har varit i förgrunden av forskning och bevarandeprojekt för aror, däribland utveckling av konstgjorda bon, som tillåter övervakning av häckningsaktiviteter och stöd eller uppfödning av ungar som annars inte skulle ha överlevt.

I Peru insåg Charlie betydelsen av lerklippor och upptäckte många som dittills var okända för vetenskapen. Han upptäckte till och med en ny papegojart vid en klippa i Manu. Jägare hade riktat in sig på fåglar som samlades på dessa platser, men Charlies arbete förvandlade dessa till lysande möjligheter för eko-turister och fotografer – skapade arbeten och inkomst i fattiga områden. Han insåg, att en säker framtid för hela ekosystem, inklusive papegojor, men även allt annat från grodor till stora kattdjur, låg i att ge lokala samhällen möjlighet att dra nytta av att skydda skogar från ohållbar jakt och avverkning. Hans ideella modell "bevara genom ekoturism" bröt ny mark. Numera kan vildmarksentusiaster besöka avlägsna områden i Brasilien, Ecuador, Costa Rica och många andra för en unik och etisk erfarenhet – [www.tropicalnature.org](http://www.tropicalnature.org).

I Brasilien har han startat en organisation (Biobrasil) och började med att koncentrera deras bevarandeansträngningar på Lears ara. Strax efter att WPT började stödja detta arbete, upptäckte Biobrasil världens största häckningsområde för Lears ara och underlättade skyddet av detta, vilket har visat sig vara väsentligt för artens återhämtning. Charlie gick också i spetsen för en fascinerande expedition in i det tidigare utbredningsområdet för den blågröna aran, tyvärr endast för att bekräfta att denna vackra fågel verkligen var utdöd.

Fonden har haft stor glädje av Charlies perspektiv på bevarandefrågor för papegojor och av hans förmåga att hålla övertygande tal. Vi har uppskattat hans kompromisslösa hängivenhet och tackar honom för hans stöd under så många år.

## **PsittaNytt**

### **Flock Talk**

Det har nyss blivit lättare att hålla sig informerad om papegojornas värld. Flock Talk, WPT:s nya nyhetsbrev via e-post levereras varje månad till medlemmar och andra supportrar världen över. Genom att dra fördel av stort intresse innan det lanserades, kom invigningsnumret att innehålla engagerande artiklar om papegojors skötsel, berikande, bevarandeansträngningar och senaste nytt.

Grundat på den storartade respons det första numret fick, kommer alla fondens medlemmar att få ett exemplar som medlemsförmån. För att vara säker på att du får ditt ex, var vänlig e-posta [uk@worldparrottrust.org](mailto:uk@worldparrottrust.org) eller besök [www.parrots.org](http://www.parrots.org) och klicka på denna länk:

### **Parrot News**

#### **Alex, den grå jakon**

Vetenskapens mest välkända papegoja dog den 6 september 31 år gammal.

Dr Pepperberg och hennes medarbetare vid University of Arizona började lära Alex hur man beskriver saker, hur man ger sina önskemål tillkänna och till och med hur man ställer frågor. Vid slutet, sade Dr Pepperberg att Alex hade en femåringens intelligens och inte nått upp till sin fulla potential. Han hade ett ordförråd av 150 ord. Han visste namnen på 50 föremål och kunde dessutom beskriva deras

färger, former och de material de var gjorda av. Han kunde besvara frågor om föremålens egenskaper, till och med när han inte förut hade sett en speciell kombination av egenskaper. Han kunde be om saker – och kunde vägra att ta emot ett erbjudet föremål och be på nytt, om detta inte var det han ville ha. Han förstod och kunde diskutera begreppen ”större”, ”mindre”, ”lika” och ”olika”. Han kunde räkna till sex, inklusive talet 0 (och brottades med begreppet ”sju” när han dog). Han visste till och med när och hur man ber om ursäkt, om han irriterade Dr Pepperberg eller hennes medarbetare.

Det finns fortfarande några få forskare, som tror att Alex färdigheter snarare var resultatet av mekanisk inlärning än abstrakt tanke. Alex övertygade, emellertid, de flesta inom området att såväl fåglar som däggdjur kan utveckla komplex och avancerad kognition och kommunicera resultaten till andra. Det är då synd han är nu, med Monty Pythons ord, en f.d. papegoja (ex-parrot).

*Källa: 20 september, 2007 <http://www.economist.com/obituary>*

### **Fågelvirus slår till i Australien**

Forskare hävdar att åtminstone tre smittosamma, dödliga fågelsjukdomar har tagit sig förbi Australiens karantänkontroller och kommer att sprida sig till inhemska papegojor och kakaduer.

En av de nyanlända smittosamma fågelsjukdomarna är Pachecos virus, som dödar fåglar inom 48 timmar, anses förra året ha orsakat 46 orangebukade papegojungars död i en uppfödningvoljär i Hobart.

De båda andra nykomlingarna är Proventricular Dilation Disease, känd som Macaw Wasting Disease, och ett fågelburet Papilloma Virus.

*Källa: <http://canberra.yourguide.com.au/>*

### **Meddelande från de svenska representanterna**

Medlemskapet i WPT har efter ett antal år med oförändrad nivå höjts och är för:

Studerande	SKK170
Enskilt medlemskap	SKK325
Familjemedlem	SKK410

Vänliga hälsningar

Dan Paulsen och Bo Gerre